

øvrige Amter; forsaavidt nemlig disse Tal kunne antages at repræsentere Sliddet paa Veiene, vil man see, at Sliddet paa de 23 Mil Veie, hvor de 35 Bomme befandtes, ikke engang udgjorde saa meget som Sliddet paa de ikke engang 6 Mil Veie her paa Kjøbenhavns Amt, og jeg skal særlig bede d'Herre lægge Mærke dertil, som mene, at Kjøbenhavns Amt er i en saadan Stilling, at det godt selv kan holde sine Veie vedlige. Det var dog vel ikke rigtigt at forlange, at et lille Amt som Kjøbenhavns Amt skulde til Hovedlandeene udrede lige saa Meget som hele det øvrige Sjælland med dets 102,000 Tønder Hartkorn imod Kjøbenhavns Amts 9,000 Tønder Hartkorn. Jeg troer, at man deri vil see en retfærdiggjørende Grund til, at Statskassen bidrager ikke alene de 6,000 Rd., men ogsaa til, at det Lovforslag, som her foreligger, er fremkommet. Disse 9,000 Rd., som jeg nys har nævnt, blev det heller ikke paalagt Amterne at udrede hver for sin Part, thi man meente dengang, at det vilde være uret at fordele dette Bederlag for Bomintraderne paa Amterne i Forhold til de Indtægter, der haabes af de i hvert Amt tilstedeværende Bomme; thi forsaavidt man vilde have valgt den Udvei, vilde et enkelt Amt have sluppet med 4 Skill. pr. Tønde Hartkorn, medens et andet Amt vilde være kommet til at svare 14—15 Skill. pr. Tønde Hartkorn, og derfor foreslog man en ligelig Fordeling paa samtlige Amter af det Beløb, der vilde være at udrede. Dette Forslag blev som sagt vedtaget og blev saaledes til Lov. Jeg skal med den høitærede Formands Tilladelse tillade mig at oplæse en Udtaling af Udvalgets Ordfører i denne Sag. Han yttrede nemlig, at det vilde være rigtigt og rimeligt, at Fordelingen skete ligelig over alle Amter, og han sagde, at naar man vilde tænke sig Erstatningen fordeelt paa den anden Maade, saa vilde man begaae den Uretfærdighed, at Roskilde Amt vilde komme til at betale 14—15 Skill., medens Præsto Amt kun vilde komme til at svare 3—4 Skill. pr. Tønde Hartkorn. Han tilføjer derefter: „Jeg troer, det vilde være uforvarligt at fordele Erstatningen paa den

Maade, da jeg holder mig overbevist om, at Præsto Amts Beboere paa mange Steder ligesaa hyppig og maaffee hyppigere passere enkelte af Roskilde Amts Bomme end selve Roskilde Amts Beboere.“ Jeg har tilladt mig at anføre dette Par Ord af Udvalgets Ordfører, fordi det deraf fremgaaer, hvorfor man ikke dengang lod ethvert Amt betale en saadan forholdsmeesig Deel af disse 9,000 Rd., som svarede til Størrelsen af de Bomindegtter, der saldt i de paagjældende Amter. Det forekommer mig herefter, at man ikke nu kan sige, at man efter de Grundfætninger, der hidtil have været fulgte, ikke retteligt kan paalægge de andre sjællandske Amter at udrede et Bidrag til Kjøbenhavns Amt i denne Henseende. Jeg vil endnu tilføje at jeg ikke engang troer, at man dengang har spurgt noget Amt om, hvorvidt det vilde betale eller ikke; men man fandt, at det var ganske i sin Orden, at man blev af med Bommene, og at der udrededes Betaling derfor, som fordeelt over alle de paagjældende Amter med Undtagelse af Kjøbenhavns Amt. Og hvorfor undtog man dengang Kjøbenhavns Amt? Det gjorde man, fordi man ikke kunde forudsætte, at Kjøbenhavns Amts Beboere i mindste Maade siede paa Veien i de andre Amter. Det forekommer mig saaledes, at der ikke her forlanges Andet end det Samme, som man gjorde i 1854, og jeg skal endnu derved bemærke, at Loven, som fremkom ved privat Initiativ, med overveieende Fleertal blev vedtagen i det andet Thing, gif gennem alle 3 Behandlinger i Landstinget uden Dm tale og derefter blev eenstemmig vedtagen her. Nu at sige, at det ikke retteligt kan paalægges Amterne imod deres Villie at udrede saadanne Bidrag — ja, jeg veed ikke, om, hvad der var Retfærdighed dengang, ikke ligesaa godt er det nu, og det forekommer mig, at man er i god Consequents med, hvad der skete dengang, naar man vedtager nærværende lille Lovforslag. Senere har man jo faaet Veilovene af 1867, og deri er det antydet, at disse Bomme ikke skulle blive staaende til evig Tid, idet det hedder, at de skulle bestaae indtil videre. Sa, der fremkom endog under den ene af de nævnte Loves